

de øvrige Lødtagere i denne Indtægt, navnlig baade det lærde Skolevæsen og Finantserne, paa anden Maade komme til at oppebære omtrent det samme Beløb som hidtil.

Fischer: Med Hensyn til den ærede Ordførers Udtalelse, at Hensynet til det lærde Skolevæsens Indtægter gjorde det utilraadeligt at vedtage et Forslag, som muligvis kunde paaføre dette et pecuniært Tab, skal jeg tillade mig at henvise til, hvad der nylig er fremhævet af den høitærede Cultusminister, at der ikke er nogen Udset til, at Skolevæsenet vil lide noget Tab ved en Ordning af denne Sag; det vil tværtimod faae en forøget Indtægt, thi Kongetienden af Den opkræves jo nu af Landfogden mod en Refusion af 150 Rd., medens den er ikke ubetydeligt mere værd nu end i 1852, da man allerede anslog den til 800 Rd. Gaarden Klitgaard, der, som jeg allerede har nævnt, har 5 Tdr. 3 Skpr. Hartkorn, er efter hvad man har meddeelt mig, anseet for en af de allerbedste Eiendomme paa Den; det er ialtsald en værdifuld Eiendom, og den vil tilfalde det lærde Skolevæsen eller Staten, naar Landfogedjens indbrages. Den vil altsaa afgive en anden Erstatning, og disse 2 Ting tilsammen ville fuldkommen holde Staten skadesløs for det Tab, den maatte lide ved Femtepartens Afgiftens Ophævelse. Den ærede Cultusminister gjorde opmærksom paa, at jeg kaldte Forholdet uregelmæssigt; min Mening dermed var ikke, at der var noget Urigtigt, noget Ulovligt i Forholdet; jeg troer ogsaa, det fremgik af den ærede Ministers egne Udtalelser, at Udtrykket uregelmæssigt fuldkommen vel lader sig forsvare om dette Forhold, hvor der holdes en Embedsmand med en Løn, som maaskee er ikke langt fra at være saa stor som Værdien af det, han har at opkræve. Han holdes jo for at opkræve nogle Skatter, og den Løn, han har derfor, kan ikke være betydelig under disse Skatters Værdi. Hvad angaaer Uendingsforslagets Bessaffenhed, da skal jeg fuldkommen indrømme, at det er nødvendigt at høre en Forklaring derover, inden man kan forstaae dets Mening; det er imidlertid ikke saa sjældent Tilfældet med Forslag, der foreligge, fordi der til Votering kun kan

opføres en Sum; men den Maade, hvorpaa denne Sum opstilles, og de Oplysninger, der gives ved Forslagets Fremsettelse, give ikke bestemte Voteringen en bestemt Betydning.

Bregendahl: Jeg skal være ganske enig med den ærede Forslagsstiller i, at det er rigtigt, at dette Forhold er bragt under Forhandling her i Salen, thi vel har man hørt, at det har været under Forhandling et andet Sted, men netop det, at det saalænge har været under Forhandling der, har gjort det ønskeligt, at det ogsaa kom under Forhandling her, for at Sagen dog kan bringes tilende. Imidlertid tør jeg dog ikke stemme for Forslaget saaledes, som det nu foreligger, thi jeg troer ikke, Sagen er tilstrækkelig oplyst for Thinget, eller at Forslaget er tilstrækkeligt til at naae det Resultat, som den ærede Forslagsstiller har tilsigtet. Efter de Udtalelser, der ere faldne fra den høitærede Cultusministers Side, skal jeg ikke omtale denne Sag vidtløftigt, men blot tillade mig et Par Bemærkninger til dens yderligere Oplysning. Det er for det Første ikke ganske correct, naar den ærede Forslagsstiller har fremhævet, at denne Afgift af Biergelønnen blev paalagt Læsboerne ved en Højesteretsdom fra Slutningen af det forrige Aarhundrede; efter hans Udtalelse kunde man let faae den Forestilling, at Afgiften først havde sin Oprindelse fra denne Tid, men ved Højesteretsdommen blev Domcapitlets Ret til denne Afgift kun stadfæstet, der havde bestaaet lang Tid forinden. Det hele Forhold, hvori Læsboerne og Eiendommene paa Læsø ere stillede, eller rettere, have været stillede til det forhenværende Domcapitel, hidrører derfra, at dette i den Tid, det var i sin fulde Flor, egentlig var Godsøier paa Læsø, og ved den Højesteretsdom, som den ærede Rigsdagsmand omtalte, blev det bestemt, at Domcapitlet paa Grund af, hvad der tidligere var passeret ikke havde anden Ret over disse Eiendomme end den, som man nu vilde karakterisere som en Arvesæsteherlighed, idet det ikke kunde forhøje Landgilden, der altsaa skulde ansættes fast. Jeg troer forresten ikke, at de fremkomne Oplysninger ere udtømmende, thi, hvad jeg ogsaa troer den ærede Minister